

29. septembari 2024

UKA2024/31

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip, Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsisip, qularnaveeqquisiarneq pillugu Kalaallit Nunaannut inatsisip aamma aappariinnerup inatsisitigut sunniuteqarnera pillugu inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarsimasup allanngortinneqarneri pillugit inatsimmut missingiutip (Eqqartuussivinnut 2024-imiit 27 ilanngullugu ukiunut arlalinnut isumaqatigiissutip ilaanik naammassinnineq) Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanit akuersissutigineqarnissaa pillugu Inatsisartunut aalajangiiffisassatut siunnersuutt

(Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq)

Siullermik Siumumiit Naalakkersuisut, folketing- imilu ilaasortaatitagut qutsavingerusuppagut, akisussaaffiit kungeqarfimmit suli tinngummeneqartut nutarternissaannut suliaqarnerannut. Siumumiilli isumaqarpungut, qanorluunnit suli akisussaaffiit kungeqarfimmiikkaluarpata, akisussaaqataavugut. Nunatsinnimi pisut, atungassallu eqqumaffingalugit aamma iliuuseqarfigisussaavagut.

Danmark- imi Naalakkersuisooqatigiit aammalu danskit partiivisa akornanni isumaqatigiissuteqarsimanermi eqqartuussiveqarnikkut allatigullu inatsiseqarnermut tunngasut nutarteriffiqineqarnissaat aningaasaliiffisamavaat, tamannalu nunatsinni aamma eqqartuussivimmi allatigullu sulianut sunniutissaaq. Siumumiillu inuiaqatigiit inatsisitigut toqqissisimanartumik aammalu tutsuiginartumik atungaqarnissaat sulissutingiuassuarput.

Siunnersuummi qulequttat

Nunatta eqqartuussiveqarfiani eqqartuussisut marlungussapput. Sunniutigissavaa sukkanerusumik, pitsaanerusumillu suliassat sularineqartarnerannut. Suliassarpassuimmi qaleriiaalersimasut iliuuseqarfigineqassappata, eqqartuussisumik ilanissaat pingaaruteqarpoq. Minnerunngitsumillu inatsisitigut isumannaatsuunissamut iluaqutaassalluni.

Eqqartuussisut soraarninngornikut pisariaqartitsinermi qaaqquneqarsinnaangussapput. Inuttassaaleqineq iliuuseqarfiginiarlugu, annertuumik suliassaqartillu qaaqqusisoqarsinnaangussaaq, suliassat qaleriaalinnginnissaat pinngitsoortikkumallugu, sukkanerusumillu sullissinissaq siunertarlugu.

Eqqartuussaasumut nakkutiginnittumut ataqatigiissaarisumik pilersitsisoqassaaq, taamaasilluni eqqartuussaasoq inatsisitigut unioqqutitsinngittumik sullinneqarnissaa qulakkiissallugu.

Nalillit nalunaarsortarfianni qarasaasiaq aqquingalugu nalunaarsuisinnaaneq eqqunneqassaaq. Maannakkumi suliat tamarmik pappiararsorfiupput, kinguarsimallunilu. Nalillit nalunaarsortarneri illusinermi, inissiarsinermi aallatingullu aningaasanik atorniarnermi aallatigullu taarsingassarsinermi aningaaseriviit atortarpaat. Pingaartuteqarporlu tamakkua pitsaasumik, sukkasuumillu sullinneqarsinnaaneri. Siumumiik pingaaruteqartipparput, inuiaqatigiit paasitinneqarumaartut tamanna qanoq ulluinnarni allannguutaassanersoq. Amerlanertigut aningaaseriviit, illunik tuniniaasartut, advokatit toqqaannaq atuisuupput, taakkualu annerusumik nutserunneqarnissaat pisariaqarnej ajorpoq. Kisianni pinngitsoorani inuit aamma pisariaqavissortaanik nutserunneqartariaqarput. Siumumiik suliassap sularineqarnissaa pingaartipparput, minnerungittumillu atuisut sullinneqartut aamma oqaatsitsinnik paasitinneqarnissaata qulakkeerneqarnissaa pingaaruteqartipparput.

Inuinnaat akornanni eqqartuussinermi qarasaasiaq aqquingalugu sullissisoqarsinnaanera qulakkeerneqassaaq, soorlu massakut pinerluttulerinermi periarfissaareersoq.

Naggataatigut oqaaseqatigiit

Siumumiit allannguutissat qujaruppagut aammalu pissusissamisoortutut isingalugit.

Pingaartuteqarporli nunatsinni pissutsinut inatsisit tulluarsangaajuarnissaat, tassami danskit suleriaasaat ilaaginnarsinnaangilagut, kisianni misilittakkat atorluarlugit nunatsinnut tulluarsaajuarnissaq pisariaqarpoq.

Pingaartuteqarpoq inatsisitigut isumannaatsuunissamut suliartaarnissarput, qanorluunnit akisussaaffit qulleq danskiniikkaluartoq. Akisussaaffik uatsinniippoq, iliuuseqaqqusissangutta.

Siumumiik naggataatigut oqaatingissuarput, oqaatsitta inatsisitigut ineriartortittuarnissaat.

Nuannaarutingaarput oqaasileriffimmi tamanna eqqumaariffiqeqarmat, pisariaqarluinnarpormi Inatsisitigut oqaatsit pilersinnissaat, inuit pitsaasumik sullinneqassappata. Minnerungittumillu siunissami oqaatsitta piujuartinnerannut sakkussaalluarlutik.

Siumumiik aalangiiffissaq tunngaviatigut taperserparput, Inatsisinullu ataatsimiisitaliamut ingerlateqqillugu.

Qujanaq.

Kuno Fencker, Siumut